

Gazeta Grudziądzka

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

W Imię Boże!

Wydanie II

Za Wiarę i Ojczyznę!

„Gazeta Grudziądzka” wychodzi 3 razy tygodniowo w 3 wydaniach: I. (Pomorze), II. (Wojew. centralne, kresy wsch., Małopolska i zagranica), III. (Wielkopolska i Śląsk) wraz z bezpłatnymi dodatkami: „Gospodarz i Osadnik”, „Robotnik”, „Dobra Gospodyni”, „Śmiech”, „Przyjaciel Młodzieży Gość Świąteczny” i inne dodatki. — Przedpłata wynosi kwartalnie wraz z odnośnieniem do domu 3,89 zł., miesięczn. 1,30 zł. w Wolnem Mieście Gdańsku 2,50 guldenów, zagranicą wraz z kosztami przesyłki: we Francji 20 franków, w Belgii 36 franków belg., w Holandji 2,50 guldenów hol. w Niemczech 4,00 Rmk., w Szwajcarii 5 fr. szw., w Czechosłowacji 38 koron czesk., w Austrii 8 szylingów, w Danii 6 koron duńskich, w Szwecji 5 koron szwedzkich, we Włoszech 20 lirów włoskich, w Ameryce i Kanadzie 1 dolar, w innych krajach równowartość 1 dolara meryk. — Ogłoszenie drobne z słowo 20 groszy, słowa tłustym drukiem podwójnie najmniej 2 zł., tylko za gotówkę zgóry.

Na czwartek, 12-go grudnia 1935 r.

Spadek bez testamentu

W Warszawie ukazała się broszura polityczna p. t. „Spadek bez testamentu”. Autor broszury, która nie uległa konfiskacji, występuje pod pseudonimem Piotr Skarga, podając się za „pilsudczyka” przeznaczającego swe uwagi dla tych „ideowych towarzyszy”, którzy do końca zachowali wierność Piłsudskiemu.

Broszura ta jest niewątpliwie wyrazem nastrojów, panujących w szerokich dolach sanacyjnych. To też przytaczamy poniżej szereg najbardziej charakterystycznych wyjątków.

Rolę BB w życiu politycznym Polski autor charakteryzuje w następujących słowach:

„W pogoni za masami bezpartyjnych i szale nienawiści do wielkości przywódców istniejących partij polskich, które przedtem współdziałały w różnych kombinacjach, stworzono Blok bezpartyjny Współpracy z Rządem, gdzie głównie dbano o posłuch, a mniej o współpracę, mniej o bezpartyjność a więcej o wszechpartyjność, gdyż w łonie Bloku oficjalnie rezydowało kilku starych, mniej zaangażowanych w rządach uprzednich i mniej licznych partij, względnie różne dysydenckie, przeważnie oportunistyczne, grupy dawnych partij masowych, które przystąpiły do współpracy, tracąc stopniowo całkowicie samodzielność i następnie wpływy u mas. W tych warunkach, wobec ogromnej rozpiętości ideowej obozu, Blok na wewnątrz i na zewnątrz stał się szkołą bezmyślności oportunistycznej i bierności politycznej, a nawet gospodarczej”.

O nowej ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu p. Skarga pisze:

„Obecnie zrealizowana koncepcja elity jest potworkiem nie wiadomo po co i dla kogo splodzoną. Mieszanka heterogenicznych zasad: orderu zasługi, wykształcenia i zaufania — zasad, niesłuchanie dziwnie i dowolnie w samym tekście prawa ujętych i jeszcze dziwniej w tłumaczeniu organów rządu w praktyce stosowanych, — może doprowadzić do nieoczekiwanych dla jej twórców rezultatów przy dłuższym stosowaniu, a stwarza elitę a raczej grupę przypadkowo uprzywilejowanych, bez żadnego poczucia elity i spójności wewnętrznej, którzy również przypadkowo wybierają elektorów do Izby Wyższej, mającej większe uprawnienie, a więc i większą odpowiedzialność, niż Sejm. Taka or-

dynacja Senatu grzebie pomysł szerokiej amnestji politycznej i elity, a także ideę Senatu, nie tylko w oczach mas pozbawionych praw, ale i w przekonaniu samej „elity” wybierającej”.

Na zapytanie, jaki jest stosunek ogółu polskiego do sanacji, autor broszury odpowiada:

„Niestety, nieumiejętność rządzenia nawet już zgrupowanemu pod jej sztandarami masami, pozbawienie własnych stronników niemal wszelkich praw politycznych, operowanie nimi tylko jak statystami teatralnymi, pozbawienie, rzucane przez sanację, hasła — wszelkiego zainteresowania. Pomimo prawie 10-let. rządów ogół traktuje sanację jako swego rodzaju okupację.

Wreszcie p. Skarga dochodzi do wniosku, że przed sanacją stoi dziś jedyna tylko droga: całkowity odwrót. „Odwrót od metod represyjnych, od okresu reakcji 1930-1933”.

I w końcu autor domaga się

„Hasło powrotu do prawa wymaga także przede wszystkim przywrócenia samorządu i likwidacji rządów komisarycznych, tam gdzie one nie są koniecznością i wynikiem obowiązującego prawa

Administracja, wrogo i dokuczliwie usposobiona do klientów, musi ulać w tym czasie przejściowym odpowiedniej zmianie przez skoordynowaną akcję kierowników ministerstw, idących w ślad okólnika Min. Spraw Wewn., w pracy uspołecznienia i uobywatelnienia urzędnika przede wszystkim w zakresie jego pracy zawodowej.

Niezależność sądownictwa musi być całkowitą. Wszystkie gwałtowne i wzmożone.

Słowem, całkowitego odwrótu od metod i systemu domaga się od sanacji autor broszury p. t. Spadek bez testamentu.

My również!

Rada Ministrów uchwaliła ustawę amnestyjną i kilka dekrétów

W sobotę odbyło się pod przewodnictwem premiera posiedzenie Rady Ministrów.

Celem upamiętnienia nowej ustawy konstytucyjnej, Rada Ministrów uchwaliła projekt ustawy o amnestji. Szeroko potraktowany projekt przewiduje zwolnienie od kar za cały szereg przestępstw, popełnionych przed 11 listopada bież. roku.

Amnestja nie stosuje się m. in. do przestępstw przeciwko bezpieczeństwu państwa; do spraw o fałszywe pieniądze i papierów wartościowych; do przestępstw na szkodę skarbu państwa, jeżeli popełnił je funkcjonariusz państwowy; do spraw, wynikających ze znieśławień, popełnionych w tre-

ści druku Z dobrodziejstw ustawy amnestyjnej nie będą mogły korzystać osoby, które się uchylały od wymiaru sprawiedliwości.

Następnie Rada Ministrów uchwaliła projekt dekretu w sprawie zmiany rozporządzenia P. Rzecz. z maja 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o powszechnym zakładzie ubezpieczeń wzajemnych; projekt dekretu nowelizującego rozporządzenie z marca 1928 r. o godzinach handlu i godzinach otwarcia zakładów handlowych i przemysłowych.

Ostatni projekt dopuszcza przedłużenie godzin handlu w godzinach wieczornych, w soboty i w dni przedświąteczne.

Rozwiązanie wszystkich organizacji bojowych we Francji

W ostatnich czasach w społeczeństwie francuskim istniały silne tarcia między ugrupowaniami prawicowymi i lewicowo komunistycznymi. Organizacje obydwu tych ugrupowań występowały przeciwko sobie bardzo ostro, tak że istniała obawa, że w najbliższej przyszłości dojdzie do rozlewu

krwi i wojny domowej we Francji.

W tej sytuacji położenie rządu było bardzo trudne, gdyż tarcia w parlamencie między zwolennikami obydwu obozów były bardzo silne. Liczono się z upadkiem rządu premiera Laval'a w każdej chwili. Atoli w tej groźnej sytuacji przed-

stawiciele społeczeństwa francuskiego przepojonego zasadami istotnego demokratyzmu, uchwaliłi w parlamencie projekty rządowe ustaw z których pierwsza postanawia rozwiązanie wszystkich organizacji bojowych, winnych prowokowania niedozwolonych manifestacji lub zmierzających do naruszenia całości państwa i republikańskiej formy rządu.

Następne projekty ustaw obstrzają zakazy noszenia broni i podżegania do zbrodni.

Wreszcie Izba Deputowanych (sejm) wyraziła premierowi rządu Lavalowi votum zaufania 350-ma głosami przeciwko 219-tu głosom.

Z wojny włosko-abisyńskiej

Ze źródeł abisyńskich donoszą, że w piątek nastąpił wielki atak samolotów włoskich na abisyńską kwaterę główną Dessie. Nadleciało na miasto 9 samolotów, typu Cabroni, i rzuciło kilkadziesiąt bomb.

Wskutek ataku lotniczego ucierpiał podobno bardzo dotkliwie szpital amerykański, na którego terenie mieszkał pod namiotami cały szereg korespondentów pism europejskich i amerykańskich. Podobno 2 namioty spłonęły.

W czasie ataku cesarz znajdował się w pałacu swego syna. Pomimo, iż willa została uszkodzona przez bomby nikt z znajdujących się w niej nie odniósł ran. Ocalenie cesarza wywołało wielkie wrażenie wśród ludności. Natomiast po bombardowaniu cesarz udał się wraz z młodszym synem do szpitala, aby odwiedzić rannych. Ce-

Według ostatnich wiadomości liczba ofiar wynosi 32 zabitych, a około 200 rannych.

W ciągu ostatnich 48 godzin miasto Gondar było dwukrotnie bombardowane przez samoloty włoskie. Według niesprawdzonych wiadomości całe miasto leży w gruzach. Zaś według innych bobardowanie nie spowodowało większych ofiar w ludziach. Jedynie 4 kobiety i oraz kilkoro dzieci odniosło rany.

Bombardowanie w Dessie wywarło wielkie wrażenie wśród ludności abisyńskiej. Po przybyciu cesarza Dessie stało się punktem centralnym życia państwowego Abisynji. Kwatera główna mieści się w pałacu następcy tronu, w którym przebywa również cesarz Haile Selassie. Pałac był kilkakrotnie zbombardowany i leży w gruzach.

Stolica abisynji oczekuje każdej chwili najazdu samolotów włoskich. Społeczenia władz przystąpiono do budowy nowych schronów oraz do zabezpieczenia domów przed skutkami pożarów.

Strajk targowy rolników w pow. kałuskim objął polską i ruską ludność

Przed paru laty, gdy jeszcze wyzysk karteli przemysłowych nie osiągnął swego najwyższego napięcia, „Gazeta Grudziadzka“ rozpoczęła walkę o sprawiedliwy rozdział dochodu społecznego, żądając albo rozwiązania wszystkich karteli, albo też dyktowanie cen rolniczych przez zawiązanie kartelu rolniczego. Przeprowadziliśmy szeroką ankietę, która wykazała, że naogół rolnicy są nietylko za podniesieniem cen rolniczych, ale że także myśl planowania gospodarstwa wiejskiego, a więc stosownie do potrzeby ograniczenia produkcji zboża czy hodowli bydła nie jest im obcą.

Przez dwa lata, mimo szalonych represyj, przeprowadzono w miesiącach jesiennych strajki targowe rolników dla powstrzymania katastrofalnego spadku ceny zboża i produktów rolnych i dla wykazania, że rolnicy potrafią się jeszcze organizować i bronić, mimo to, że sanacja obróciła wszystkie prawie stowarzyszenia i spółdzielnie rolnicze w smutną ruinę.

Częściowe tylko powodzenie strajków targowych rolników pochodziło stąd, że Malinowski, Wrona, Dobroch itp. pracowali dwulicową grą i dla odstraszenia chłopów od tej akcji zamawiali salę na zebrania gospodarze w sali domu wolnomyślicieli, czyli bezbożników warszawskich. Naturalnie manewr ten miał swoje złe skutki.

Strajki targowe były działalnością zupełnie prawną, bo opierały się na prawie koalicji czyli umowy obywatelskiej, o której mówiła dawna konstytucja, aresztowania za spokojną agitację za strajkiem były bezprawne.

Nowa Konstytucja nie mówi wprawdzie o prawie koalicji, ale skoro wolno taką znowę tworzyć wielkim przemysłowcom, którzy dzięki znowi kartelowej zdzierają ze społeczeństwa miliardowe sumy, o wiele nawet większe niż skarb państwa ze swą armją instruktorów, skoro wolno robotnikom strajkować czyli robić znowę i zaprzestać pracy dla zdobycia większej płacy, to wolno także rolnikom dla zdobycia lepszej ceny za swe produkty urządzać strajki targowe.

Taki pierwszy za obecnej Konstytucji strajk targowy urządzili rolnicy powiatu kałuskiego we Wschodniej Małopolsce. Strajk rozpoczął się 27 września i stosownie do ogłoszenia strajk trwał całe cztery tygodnie i to tak, że przez całe cztery tygodnie ani jedna furka nie przyjechała na targ.

Strajk organizowany był przez specjalny komitet strajkowy, złożony tak z przedstawicieli ludności polskiej jak i ruskiej, ale aresztowania objęły przede wszystkim działaczy Stronnictwa Ludowego i „Wieś“. Mimo „wylapania“ przewodców strajk trwał do ustanowionego terminu. W najbliższych tygodniach odbędzie się w tej sprawie proces, w którym jako pierwszy oskarżony stanie prezes zarządu powiatowego Stronnictwa Ludowego Moskal Józef z Tomaszowa.

Jak długo w Polsce panoszyć się będą kartele, jak długo będą one dyktować ceny, a rząd będzie musiał ich prosić o łaskawe udzielenie obniżki cen dla zupełnie wy-

nędźniejszej ludności, jak długo będzie istniał ten przywilej tworzenia znowy i to znowy prawdziwie rozbójniczej, obliczonej na bezsilność ludności, tak długo rolnicy nie mogą zrezygnować z tej broni, jaką dałby im generalny strajk targowy rolników.

Stałe dopraszanie się łaski u nowych wielmożów, stała żebrani-

na, uprawiana wobec nowych „wielmożów“, tudzież królów i królewiatek cukru, węgla, żelaza, skóry, nici, igieł, nafty, materiałów ubraniowych prowadzi do zupełnej deprawacji charakterów i dlatego rolnicy powinni zaprzestać prosić i stanowczo żądać, a żądania poprzeć czynami.

ks. Panaś.

Sejm rozpada się na grupki

Po bankructwie sanacji posłowie nowego sejmu znaleźli się na bezdrożach parlamentarnych. Nie wiedzieli co teraz począć ze sobą. Ogólny w sejmie zapanował chaos, który szczególnie odznaczał się podczas pierwszego posiedzenia, na którym miano dokonać wyboru komisji dla spraw pełnomocnictw dla rządu.

Twórcy nowej ordynacji wyborczej ustalili zasadę podziału posłów na grupy regionalne. Ale tak jak zbankrutowała ordynacja wyborcza, tak też i pomysły grup regionalnych się nie udał.

Okazuje się bowiem, że sejm rozpada się na grupki.

I tak powstała parlamentarna grupa pracy, której zadaniem, jak głosi komunikat, będzie omawianie zagadnień, dotyczących świata pracy, tak fizycznego, jak umysłowego, a związanych z działalnością izb ustawodawczych. Uchwalono regulamin, w myśl którego grupa posiadać będzie dwa referaty: jeden z dziedziny pracowniczkiej, drugi robotniczej. Przewodniczącym grupy został wybrany sen. Bobrowski.

Również ukazał się komunikat o utworzeniu innej grupy, opartej na zasadach merytorycznych. I w tym wypadku nie uwzględniono za-

sady regionalizmu. Mianowicie posłowie i senatorowie i oświatowcy stworzyli grupę oświatową. Ostatecznie opracowali regulamin, który przypomina niesłychane pomysły BB. Stworzono grupę, która ma na celu omawianie zagadnień

Francja wierzy w rychły pokój

W stosunku do problemu zlikwidowania wojny w Afryce powiał w Paryżu wczoraj wiatr optymizmu.

Istnieje obecnie iskierka nadziei, że Włochy, godząc się na zawieszenie broni i na zasady kompromisu, opracowane przez rzeczoznawców Francji i Anglii, umożliwią odroczenia sankcyj naftowych.

Wiadomości z Rzymu upowazniają do stwierdzenia pewnego odprężenia. Włosi jakoby bardzo poważnie zredukowali swe pierwotne żądania. Na północy Włochy żądają już tylko pozostawienia im części prowincji Tigre, którą zdobyli. Na południu chcieliby zwiększyć swe posiadłości o pas sięgający po jezioro Znai (o 120 km. od Addis Abeby), ale niewątpliwie są to ża-

oświatowych, o ile one się znajdują na terenie parlamentarnym; zadaniem jest uzgadnianie poglądów, ale każdy ma prawo po dyskusji i uzgodnieniu przemawiać, głosić i postępować jak chce — tylko „zgodnie ze swym sumieniem“. Ponieważ na komisjach sejmowych będzie się omawiało wszystkie projekty, jakie przed Sejmem staną, przeto omawianie tych projektów w grupie bez żadnych konsekwencji stanie się tylko gadaniną, jak gadaniną były trzy posiedzenia tej grupy, zakończone nakoniec owocnym opracowaniem tak genialnego regulaminu.

Gdyby istniały jakieś stałe komisje, w takim razie np. komisja oświatowa mogłaby zaprosić swego koleżę, a nowomianowanego ministra ośw. dr. W. Świętosławskiego o przedstawienie swego poglądu na zagadnienia szkolne w obecnej fazie stosunków gospodarczych. Że jednak takiej komisji niema, przeto minister da się poznać nie z żadnych deklaracji, lecz dopiero przy debacie budżetowej nad swoim resortem.

dania „na wyrost“, żeby móc coś ustąpić.

W każdym razie oznaczałoby to, że Włosi rezygnują z połączenia terytorjalnego obu kolonii Somali i Erytrei, co było głównym celem wojny. Widocznie zdali sobie sprawę z tego, że Anglja nigdy się na to połączenie nie zgodzi, a pozbawieni przekonali się, że do nastania pory deszczowej nie zdążą połączyć obu armij.

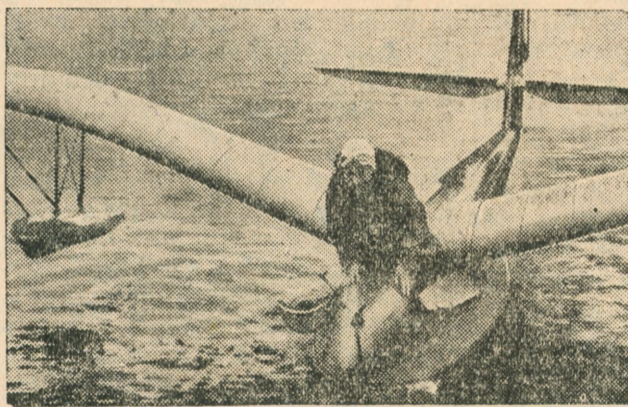
W chwili obecnej rzeczoznawcy francuscy i angielscy wykańczają projekt pokojowego rozwiązania. Będzie on przedmiotem dzisiejszej narady Laval'a i Hoare'a, do której przywiązuje się wielką wagę.

W przyszłym tygodniu Francja i Anglja uczyniłyby więc Włochom nową ofertę pokojową, stawiając je przed ciężkim wyborem: albo pokój albo też zakaz wywozu nafty.

Plan opracowany przez rzeczoznawców nie będzie dawał Włochom w Abisynji większych uprawnień, niż plan komitetu pięciu. Włochy otrzymałyby pewne terytoria ale wzamian za przyznane Abisynji dostępu do morza.

Jest to mniej, niż żądają Włosi, ale margines pomiędzy żądaniami włoskimi a warunkami mocarstw niewątpliwie bardzo się już zmniejszył.

Zresztą, gdyby rokowania pokojowe nie posunęły się naprzód i zakaz wywozu nafty został uchwalony 12 bm., to nie grozi on obecnie żadnymi powikłaniami. Włochy zaniechały już całkowicie pogroźek i oświadczają, że mają dość wielkie zapasy nafty i benzyny, aby zaspokoić przez dłuższy czas potrzeby armji, marynarki i lotnictwa.

Szybowiec wodny.

Na jeziorze bodeńskim odbywają się obecnie próby z tym najnowszym aparatem. Hanna Reitsch, lata na nim i jak widać na zdjęciu wodowanie udało się bardzo dobrze. Szybowiec wodny osiąga szerokość 17,3 m., a najdłuższy lot na nim trwał 30 minut.

Śladami Grecji poszedł król bułgarski Ku likwidacji dyktatury

Przesilenie ministerjalne, jakie zaszło w Bułgarii 23 listopada, odbyło się na tle walki opozycji z dyktaturą wojskową. Tym razem — król Borys stanął po stronie opozycji przeciwko ugrupowaniom dyktatorsko-wojskowym, które dokonały zamachu stanu w maju roku 1934, powierzając władzę premierowi Kiose Iwanowowi.

Król Borys przystąpił do likwidacji tego rodzimego faszyzmu, a uczynił to dlatego, że faszyści Ge-

orgjewa, Złatewa i innych zaczęli wyraźnie zagrażać monarchji, którą pragnęli zastąpić ustrojem korporatywnym, podobnym do włoskiego, w którym cała władza spoczywa w rękach premiera, a nie korony. Jak pisze „Republique“, powołanie do władzy premiera Kiose Iwanowa oznacza ostatni etap likwidacji zamachu stanu. — Król Borys jest zwolennikiem demokracji „koronnej“. Nowy rząd przygotowuje amnestję, reformę konstytucji i nowe wybory.

Pierwsza podróż M. s. „Batory“

23-dniowa wycieczka w kwietniu 1936 r.

Dowiadujemy się, że drugi wspaniały transatlantyk m/s „Batory“, będący już na ukończeniu w stoczni włoskiej w Monfalcone, odbędzie okrężną podróż z jednego z portów na Adryatyku do portu macierzystego w Gdyni.

Podróż ta będzie nosiła charakter wycieczki inauguracyjnej.

Wycieczka ma się odbyć w kwietniu 1936 r. Czas jej trwania wyniesie około 23 dni.

Obniżka cen cukru i węgla

Dekret Prezydenta Rzplitej

W Dzienniku Ustaw nr. 88 ogłoszono dekret Prezydenta Rzplitej o uregulowaniu gospodarki cukrowej i buraczanej oraz rozporządzenia ministra skarbu o wyznaczeniu kontyngentów produkcji cukrowni i o uregulowaniu ceny cukru i węgla, nadto zaś 6 innych dekretów, związanych z akcją rządową.

Cukier po 1 zł. za 1 kg.

Rozporządzenie o cenie cukru postanawia, że cukrowniom nie wolno za żaden gatunek cukru (także rafinowanego) pobierać więcej niż 57,50 zł. za 100 kg. loco wagon stacja odbiorcza, wraz z opakowaniem i opłata na Fundusz Pracy. Ponieważ do tej ceny dochodzi 37 zł. podatku dowyżczego, przećto cena gotowych do wysyłki na stacji odbiorczej 100 kg. cukru nie może być wyższą 97,50 zł. I

Rozporządzenie to weszło w życie z dniem 4 grudnia, tamsam z dniem tym cukier powinien być kosztować w detalu 1 zł. kilo. Atoli kupey detaliści nie byli jeszcze w posiadaniu cukru tańszego.

Węgiel około 40 zł. za tonnę

Rozporządzenie w sprawie węgla ogłasza szczegółowy cennik poszczególnych sortymentów węgla loco kopalnia — od 24,80 do 16,20 za tonnę loco kopalnia w klasie I a, a w następnych odpowiednio mniej, aż do klasy II b, gdzie obowiązuje cena od 19,90

do 13,00 zł. Dla węgla kostkowego cenę są o 1,50 zł. wyższe, dla Kresów wschodnich o 20 proc. niższe. Rozporządzenie zaznacza, że rabaty oficjalne, stosowane dotychczas, powinny być nadal stosowane. Nowy cennik wszedł w życie od 4 bm.

Żelazo i nafta

Ponieważ rokowania z przedstawicielami hutnictwa żelaznego nie doprowadziły do żadnego wyniku zostało podpisane rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu o obniżeniu cen żelaza, rur i surowki, które prawdopodobnie w dniu dzisiejszym będą ogłoszone i wejdzie w życie. Zarządzenie to opiera się na uregulowaniu stasunków w przemyśle hutniczym. Obniżka wynosi 10 proc. Szczegółowy cennik zawierający przeszło 1000 pozycji, będzie ogłoszony w „Monitorze Polskim“.

Co do nafty, spodziewane jest dojście do porozumienia z przemysłowcami na zasadzie obniżki około 12 procentowej (dla Kresów 25-procentowej).

Odszkodowanie dla eksmitowan. lokatorów

Duże znaczenie dla ruchu budowlanego będzie miało postanowienie dekretu z dn. 14 listopada r. b., nowelizującego ustawę o ochronie lokatorów.

Z dniem 1 grudnia r. b., jeżeli w celu przystąpienia do budowy pomieszczeń mieszkalnych konieczne jest wynajmujący może wypowiedzieć najem lokalu w trzymiesięcznym terminie, winien zwrócić lokatorowi koszty przeprowadzki w wysokości jednomiciesięcznego komornego oraz zapłacić tytułem odszkodowania sumę 6-miesięcznego komornego, a jeśli chodzi o 3-izbowe lokale — rocznego komornego.

Pozatem, jeżeli na miejscu starej budowli ma być wzniesiona nowa, powiatowe władze administracji ogólnej mogą uzasadnionych celowością odpowiedniego zabudowania, wydać orzeczenie, nakazujące lokatorom opróżnienie

zajmowanych lokali w ciągu miesiąca. Nieodzownym warunkiem do wydania takiego orzeczenia ma być zatwierdzenie planu budowlanego oraz wypłacenie lokatorowi odszkodowania.

Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania orzeczenia.

„U żyda taniej“ Nawozy sztuczne z piasku

Przed Sądem Grodzkim w Wyszogrodzie oskarżony o oszustwo mieszkaniec Bodzanowa pod Płockiem, Zysio Ferszt wraz ze swą żoną, Fajgą. Akt oskarżenia opiewał, że Ferszt ze swą żoną dłuższego już czasu nielegalnie prowadzili handel sztucznymi nawozami. Nawozy te sprzedawali one w sklepach polskich. „Interes“ bowiem szedł dobrze, w okolicy było sporo włościan, którzy szli po nawozy do Ferszta, bo „u żyda taniej“.

W pewnym momencie historia z Ferszta zaczęła być podejrzana. Gospodarze kupowali i siali te nawozy, ale jakoś na polach nie

było widać ich działania. Inni zaczęli dociekać, dlaczego u Ferszta „nawozy sztuczne“ są tańsze niż w polskim składzie. W rezultacie obserwacji i badań zrobiło najaw, że Ferszt i nawozy robił z... piasku. Niektóre zakwestjonowane worki „nawozów sztucznych“ zawierały prawie połowę piasku.

Na rozprawie w Wyszogrodzie biegły, ekspertyza i świadkowie dowiedli, że było to zwyczajne oszustwo, z krzywdą dla rolników i dla Państwowych Zakładów Nawozów Sztucznych, zaufanie Ferszt swoim „wyrobami“, zaurfanie podrywał. Było to zresztą już nie pierwsze oszustwo Ferszta.

W rezultacie przewodu sądowego Sąd skazał Ferszta na 1 rok więzienia i 200 złotych grzywny, a żonę Fajgę za współprace w oszustwie na pół roku więzienia i 100 zł. grzywny.

Zbrodniczy żart

W Drohobyczu wydarzył się wstrząsający wypadek porażenia prądem elektrycznym właściciela kłamu pogrzebowego „Eternitas“, p. Modrycki w Drohobyczu, miał zajętego u siebie wieśniaka, który pracował przez około 8 dni przy młóceniu zboża. U Modryckiego był też zajęty w charakterze czeladnika 19-letni Iwan Łoik.

Czeladnik ten, chcąc urządzić „kawał“, wziął drut, którym połączył kontakt elektryczny z żelazną klamką u drzwi, chcąc w ten sposób przestraszyć tego, kto klamki dotknie. Nie trzeba było długo czekać, albowiem wkrótce potem wieśniak, zajęty młóceniem zboża, chwycił za klamkę. Skutkiem było fatalne, gdyż padł trupem na miejscu. Zawezwany lekarz dr. Jaromczyszyn stwierdził zgon.

Sprawcę tragicznego wypadku, Iwana Łoika, aresztowano.

Rozpowszechniajcie

„Gazetę Grudziądzką“

Zmiana instrukcji podatkowej Zamiast wywiadowców - biegli

Realizując postulaty Izby Przemysłowo-Handlowej, Ministerstwo Skarbu wydało podległym władzom skarbowym zażalenie, na mocy którego uchylilo wszelkie przepisy instrukcji podatkowej z dnia 31 grudnia 1934 r., dotyczące posługiwania się dla wyśób podatników z pomocnikami t. zw. „osób obeznanych ze stosunkami gospodarczymi płatników“.

Jednocześnie Ministerstwo Skarbu zarządziło, aby w tych wypadkach, gdy instrukcja podatkowa uprawnia lub nakazuje zasięgnięcie opinii wymienionych wyżej osób, — urzędy i izby skarbowe powoływały w tym celu wyłącznie biegłych, wyznaczonych przez Izby przemysłowo-handlowe, rzemieślnicze i rolnicze) i zawodowego (Izby adwokackie i lekarskie).

Tak zwani informatorzy podatkowi byli to w praktyce swego rodzaju wywiadowcy urzędów skarbowych. Nie żądano od nich okazywania dokumentów itp., a tylko posługiwano się zwyczajnymi doniesieniami. W dodatku

płatnik pozbawiony był możności wyjaśnienia wiadomości podawanych przez informatorów, gdyż nie przedstawiano mu ich doniesień. Obecnie opinie biegłych wyznaczonych przez samorząd gospodarczy, mają być na żądanie okazywane płatnikowi, który może w stosunku do nich zająć stanowisko, odwołując się od wymiaru podatku. —

Nowe przepisy w obrocie mlekiem

Ministerstwo Rolnictwa, w porozumieniu z Min. Przem. i Handlu i Ministerstwem Opieki Społecznej, przystąpiło do opracowania nowych przepisów o obrocie mlekiem i przetworami mlecznymi.

Obecne przepisy wywołały szereg zarzutów, zwłaszcza ten, iż stworzyły pewien przywilej dla zlewni spółdzielczych i prywatnych ze szkodą dla rolnika.

Dwie katastrofy lotnicze pod Paryżem

W bezpośrednim sąsiedztwie Paryża wydarzyły się dwie katastrofy lotnicze, które miały jednak

stosunkowo szczęśliwy przebieg. W pierwszym wypadku samolot wojskowy, lądując na lotnisku Le Bourget, uderzył o maszt reflektorowy i został całkowicie zdruzgotany. Obaj lotnicy odnieśli ciężkie, jednakże nie śmiertelne rany. Drugiego samolot w czasie lotu ćwiczebnego w Villacoublay na wysokości 4000 m stracił część płaszczyzny nośnej. Przytomny pilot zauważył wypadek i zdołał splanować na lotnisko.

Notowania giełdowe ziemiopłodów

z dnia 9-go grudnia 1935 r. — Płacono złotych za 100 kg:

	Warszawa	Poznań	Kraków	Bydgoszcz
Pszonica	18,75—19,25	16,50—16,75	17,00—17,50	16,50—16,75
Zyto	12,50—12,75	11,75—12,00	12,50—13,00	12,50 —,—
Jęczmień	13,50—14,00	13,00—13,50	13,50—13,75	13,00—13,50
Owies	16,25—17,00	14,50—15,50	15,00—15,75	15,00—15,50
Mąka pszen. 65%	21,00—26,00	22,25—25,75	—,—	—,—
Mąka żytnia 55%	19,00—20,00	19,00—19,75	19,50—21,50	16,50—17,50
Otreby pszenne	8,50—10,00	9,50—10,00	8,75—9,00	9,50—10,00
Otreby żytnie	8,25—8,75	9,25—9,75	8,75—9,00	9,00—9,50
Rzepak	42,00—43,00	43,00—44,00	—,—	40,00—42,00
Groch polny	20,50—22,50	23,00—27,00	23,00—25,00	21,00—23,00
Kuchy rzepak.	13,50—14,00	13,50—13,75	13,50—14,50	13,25—14,00
Kuchy lniane	15,50—16,00	16,50—16,75	17,50—18,00	16,50—17,00
Ziemiaki jad.	4,50—4,75	3,75—4,50	4,00—4,50	4,00—4,50
Gryka	—,—	—,—	—,—	—,—
Słoma luźna	—,—	2,50—2,75	—,—	—,—
Słoma prasow.	—,—	2,00—3,25	—,—	—,—
Siano luźne	—,—	5,75—6,25	—,—	—,—
Siano prasow.	—,—	4,25—6,75	—,—	—,—

Ceny żyta zagranicą:

Berlin 24,98; Praga 26,35; Hamburg (żyto amerykańskie bez łoża) 10,62
Wartość dolara: 5,31. — Wartość gramu złota: 1,99

Chińczycy zastawiają z nędzy swoje żony i córki

Nędza ludności chińskiej w okolicy Pekinu stała się tak straszna, że doprowadza do najpotworniejszych transakcji. Kulisi, którzy żony są od dłuższego czasu bezrobotne i nie mogą być utrzymywane przez mało zarabiających mężów, wpadli na pomysł zastawiania swych żony i córek.

W Pekinie powstały tego rodzaju urzędy zastawne, które

biorą w zastaw kobiety, płacąc mężom żywych obiektów zastawu większe sumy. W ciągu trzech miesięcy musi właściciel zakładu dzwanka, za obietnicę wstrzymać się od wydajnej pracy. Kilkakrotnie zdarzyło się, że zastawione kobiety nie chciały wracać do swoich mężów i ojców.

Taksa wynagrodzenia notariuszów

W nr. 84 Dziennika Ustaw z dnia 21-go listopada ogłoszono rozporządzenie ministra sprawiedliwości o wynagrodzeniu notariuszów.

Wysokość wynagrodzenia zależna jest od wartości przedmiotu, będącego objektem umowy notarialnej i wynosi przy wartości przedmiotu do 2 tys. zł. — 1.5 proc., od 2 tys. zł. do 10 tys. zł. — wynagrodzenie wynosi 30 zł. od pierwszych 2 tys. zł. i 1 proc. od reszty, przy obiektach od 10 tys. zł. do 40 tys. zł. — 110 zł. od pierwszych 10 tys. i 0,8 proc. od reszty, przy obiektach od 40 tys. do 100 tys. zł. — 350 złotych od pierwszych 40 tys. i 0,6 proc. od reszty, przy obiektach od 100 tys. do 300 tys. zł. — 710 zł. od pierwszych 100 tys. i 0,4 proc. od reszty, przy obiektach od 300 tys. zł. do 600 tys. zł. — 1.510 zł. od pierwszych 300 tys. i 0,3 proc. do reszty, od 600 tys. do 1 miliona zł. — 2.410 złotych i 0,2 proc. od reszty, a przy obiektach ponad milion zł. — 3.210 zł. od pierwszego miliona i 0,1 proc. od reszty.

Pełne wynagrodzenia jak wyżej wskazano pobiera notariusz za sporządzenie aktu: — 1) zbycia nieruchomości, zbycia lasu na wyrab, zbycia przedsiębiorstwa, 2) działy, 3) darowizny, 4) dzierżawy, 5) umowy o dostawy i wykonania robót, 6) nawiązania spółki, 7) przelewu praw spadkowych.

Półowe wynagrodzenia pobiera notariusz za umowy majątkowe małżeńskie i za zapisy na sąd polubowny.

Jedną czwartą wynagrodzenia pobiera notariusz za sporządzenie aktu rozporządzenia ostatniej woli, jeżeli wartość przedmiotu da się skreślić.

W wyżej wymienionych wypadkach najniższe wynagrodzenie notariusza wynosi przy wartości przedmiotu do 1000 zł. — 20 złotych; ponad 1000 zł. do 1500 zł. włącznie — 25 zł.; zaś ponad 1500 zł. — 30 złotych.

Jedną piątą wynagrodzenia pobiera notariusz za sporządzenie aktu pokwitowania łącznie z zezwoleniem wykreślenia zabezpieczenia hipotecznego.

Jedną dziesiątą wynagrodzenia pobiera notariusz 1) za akt, którego treść stanowi podstawę wpisu ostrzeżenia, zastrzeżenia lub adnotacji, 2) za akt zezwolenia na wykreślenie kaucji hipotecznej, 3) za akt ustąpienia pierwszeństwa hipotecznego lub zwolnienia nieruchomości od obowiązków, 4) za akt przystąpienia uczestników do oświadczenia zawartego już w spisanej akcie, nie więcej jednak niż 50 zł.

W tych zaś wypadkach najniższe wynagrodzenie notariusza wynosi 20 zł.

Za sporządzenie aktów, w których wartości przedmiotu nie da się określić sumą pieniężną notariusz pobiera wynagrodzenie następujące:

15 zł. za akt ustąpienia pierwszeństwa hipotecznego lub zwolnienia nieruchomości od obowiązków;

30 zł. za akt potwierdzenia dopełnienia zobowiązań i akt zrzeczenia się prawa, 50 zł. za akt rozporządzenia ostatniej woli.

Wynagrodzenie wynosi:

10 zł. — za akt pełnomocnictwa szczególnego,

20 zł. — za akt pełnomocnictwa ogólnego,

15 zł. — za akt uznania dziecka nieślubnego lub przysposobienia własnego dziecka nieślubnego,

30 zł. — za akt odwołania rozporządzenia ostatniej woli, za akt odstąpienia od umowy niewykonanej przez jedną ze stron,

50 zł. — za sporządzenie protokołu przyjęcia pisemnego rozporządzenia ostatniej woli.

Oplaty notarialne za poświadczenia.

Za poświadczenie własnoręczności podpisu lub odcisku palca osoby niepiśmiennej lub niemogącej pisać: 1) na dokumentach z sumą nieoznaczoną, na dokumen-

tach natury majątkowej lub na pełnomocnictwach — 3 zł.;

2) na dokumentach, na których przedmiot jest oznaczony sumą pieniężną $\frac{1}{10}$ wynagrodzenia jakie należałoby się, gdyby dokument był sporządzony jako akt notarialny nie mniej jednak jak 3, a nie więcej jak 100 zł.

W powyższych wypadkach za każdy drugi i następny podpis opłata wynosi po 2,— złote.

Za poświadczenie zgodności wyciągu z ksiąg handlowych od pierwszej pozycji 3 zł., zaś za każdą następną 10 gr. Za poświadczenie zgodności z innymi dokumentów za każdą stronicę 1,— zł., nie mniej jednak niż 3,— zł.

Za przyjęcie dokumentu, pieniędzy lub papierów wartościowych na przechowanie — 5 zł.; za przechowanie dokumentu za każdym rozpoczęty kwartał — 5 zł.; za przechowanie pieniędzy lub papierów wartościowych — 0,1 procent wartości tych depozytów; za poświadczenie o przyjęciu na przechowanie — 3,— zł.

Jeżeli notariusz dokonywa czynności poza swoją siedzibą, pobiera nadto wynagrodzenie za każdą choćby rozpoczętą godzinę od chwili opuszczenia kancelarii do chwili powrotu i to w porze dziennej — 6 złotych, zaś w porze nocnej — 10 zł., jednak nie więcej niż 100 zł. za czas stracony w ciągu doby.

Poza tem wynagrodzeniem nie wolno notariuszowi ani osobom pracującym w jego kancelarii, pobierać żadnych innych wynagrodzeń za dokonane czynności.

Z wojny włosko-abisyńskiej

W stolicy pada ulewny deszcz, co wywołuje wśród Abisyńczyków zadowolenie. Widzą oni w tem dowód, iż siły przyrody sprzyjają Abisynji, gdyż o tej porze ulewy są objawem niezwykłym.

Evakuacja wojsk z Harraru odbyła się w zupełnym porządku. Wojska te rozlokowano w okolicach miasta. Ludność odprowadza żołnierzy na nowe pozycje. Mówią, że na linii Harrar—Dzidziga jest około 40.000 wojowników.

Korespondenci, którzy zwiędza li front ogadeński, stwierdzają, że Abisyńczycy nie mają tam żadnej służby sanitarnej. Ranni i chorzy umierają z braku pomocy. Rany są często nieopatrzone w ciągu

Bunt w trzech więzieniach amerykańskich

Jak donoszą z Nowego Jorku, w trzech różnych więzieniach w Stanach Zjedn. doszło do buntu i ucieczki więźniów.

W Bostonie pięciu więźniów rzuciło się na szofera samochodu ciężarowego, którego zabito uderzeniami sztaby żelaznej.

Więźniowie użyli następnie samochodu ciężarowego, jako taranu, którym rozbili w kilku miejscach drzwi i kraty, odgradzające więzienie od świata zewnętrznego. Dwaj strażnicy więzienni, którzy usiłowali ich powstrzymać, zostali ciężko ranni.

Zbuntowanymi więźniami udało się wkońcu wydostać poza mury więzienne. Zaalarmowana niezwłocznie policja zorganizowała

pościg, w którym wzięło udział 30 samochodów. Uciekających dogoniono. Jeden z nich został zabity, pozostałych czterech schwytano.

Tegoż dnia w stanie Oklahoma w więzieniu w miejscowości Muskegee 6-ciu skazańców rozbroiło strażnika więziennego. Wywiązała się pomiędzy więźniami a strażą wymiana strzałów, podczas której jeden ze strażników został ranny. Więźniowie zbiegli. W czasie pościgu jeden z nich padł od kul policjantów pięciu dotychczas nie zdołano zatrzymać.

W Nashville w stanie Tennessee dwu więźniów obezwładniło wicedyrektora więzienia, następnie zbiegło. Dotychczas ich nie schwytano.

Barbarzyński samosąd górali

Na Podhalu często zdarzają się samosądy chłopskie, ostatni z nich, dokonany przed kilku dniami w Witowie, jest dosadną ilustracją tego barbarzyństwa.

Oto na dom niejakiej Rozalji Wetulowej w nocy z 29 na 30 ub. mies. napadła banda złożona z 50 osób. Po rozbiciu drzwi, kilku członków bandy weszło do pokoju Wetulowej, reszta zaś otoczyła dom, by przeszkodzić ucieczce. Następnie obudzili Wetulową, poczem dwaj z nich, w których rozpoznała Alojzego Sterczulę i Jana Stękałę, zapytali, czy skłonna jest zapłacić im za szopy, które rzekomo miał podpa-

lić jej małoletni syn. W odpowiedzi Wetulowa oświadczyła, że syn jej żadnych szop nie podpalał.

Wówczas napastnicy zgasilili lampę i zaczęli znęcać się nad bezbronną Wetulową, bijąc ją kijami. Gdy mimo to Wetulowa zaprzeczyła, by syn szopy podpalił, wówczas napastnicy podeszli ku kanapie, na której spał rzekomy sprawca, Andrzej Wetula i zaczęli go bić i torturować, żądając wyraźnego oświadczenia, że szopy podpalił. Sprawcy tak długo znęcali się nad nim, aż przyznał się do podpalenia szop.

Osiągnąwszy to przyznanie się, sprawcy powrócili do Wetulowej i ponownie zaczęli ją bić, by wten sposób wymusić na niej odszkodowanie za rzekomo przez syna jej podpalone szopy. Pod wpływem bólu Wetulowa zgodziła się na ich żądania, a wówczas zapalono światło, a jeden ze sprawców, spisał ugode, mocą której Wetulowa zobowiązuje się zapłacić tytułem odszkodowania 330 zł, oddając na zabezpieczenie tego obowiązku dwie krowy. Po podpisaniu tej ugody napastnicy poszli do stajni i zabrali z niej dwie krowy, grożąc, że jeżeli do dnia 14-tu ugodzonej kwoty nie zapłaci, sprzedadzą na licytacji zebrane krowy.

Nadmienić należy, że 3 listopada br. najprawdopodobniej ci sami sprawcy, siłą porwali Andrzeja Wetule, wciągnęli go do domu Józefa Jasińska i tam tak długo bili, aż przyznał się do podpalenia szop i to jeszcze w r. 1932.

Bomba

w cukierni żydowskiej

W Kielcach coraz częściej zdarzają się wypadki wrzucania bomb cuchnących i gazowych do sklepów żydowskich. Ostatnio nieznanymi sprawcami wrzucili takie bomby przez okna do cukierni Kwera przy ul. Bodzantińskiej, niszcząc zapasy cukrów i ciastek.

Wybito również kilka szyb wystawowych w sklepach żydowskich. Dotychczas nie zdołano ująć sprawców.

W związku z tego rodzaju faktami sklepy żydowskie w Kielcach są o godz. 7 wieczór zamykane, jak również gasną o tej porze reklamy świetlne.

tygodnia. Lazarety w Dagabur i Dzidziga są przepełnione takimi ranymi, których z opóźnieniem przewieziono z frontu.

Córka negusa na froncie

Z Addis Abeby donoszą: 25-letnia córka cesarza Haile Selassie, księżniczka Werk, która jest zamężna z Rasem Destu, udała się samolotem na front południowy. W myśl tradycji abisyńskich będzie ona bawiła przy boku swego małżonka aż do zakończenia wojny. Jak twierdzą miarodajne koła, cesarzowa Menea zamierza również udać się do kwatery głównej w Dessie.

Abisyńczycy wyposażeni w broń nowoczesną

Z Asmary donoszą: Ostatnia półtyczka na masywie Debr, górującym nad dolinami rzek Galat i Ghewa oraz walki koło brodu przez Takazze, który łączy Tsane z Tembien, są oznakami początku inten-

sywniejszej akcji bojowej. Z broni odebranej jeńcom wynika, że w ostatnim czasie oddziały abisyńskie wyposażone zostały w broń nowożytną, pochodzenia europejskiego.

Włosi chcą zdobyć Harrar

Z Mogadisod donoszą, że dowództwo włoskiego frontu połudn. przystąpiło do reorganizacji sił włoskich, operujących w Ogadenie. Oddziały, złożone z somalisów, mają być wycofani i zastąpione przez wojska białe. Głównym celem przeprowadzanej obecnie reorganizacji jest przygotowanie zakrojonych na szeroką skalę opera-

cyj militarnych na froncie południowym, których zadaniem ma być zdobycie Harraru.

Dziecko z uszami zajęca

Jak donosi jedno z pism węgierskich, w niewielkiej wiosce, położonej o 200 klm. od Pesztu, przyszło na świat dziecko, obdarzone długimi, pokry-

temi włosami uszami zajęca. Fakt ten wywołał zrozumiałe poruszenie, a przed chatą, w której mieszka matka potworka — gromadziły się tłumy ludzi z bliższych i dalszych okolic. Matka dziecka (jest to pozatem zdrowy chłopczyk) — siedemnastoletnia Honka Brandy jest przedmiotem drwin i odgrażań się, zwłaszcza, że jest to dziecko nieślubne a matka za nie na świecie nie chce wskazać ojca owego potworka. Niektórzy mieszkańcy wioski

Kto się o Stron. Ludowe troszczy daje na „Fundusz Chłopski”

Wiadomości bieżące

Czwartek, 12 grudnia 1935 r.

Czwartek: Aleksandra
Wschód słońca: 7.35; zachód 15.23
Piątek: Lucji p. m., Otylji
Wschód słońca: 7.36; zachód 15.23
Sobota: Spirydjona b.
Wschód słońca: 7.37; zachód 15.23

— Przy cierpieniach hemoroidalnych, objawach obrzęku wątroby, obstrukcji, popękaniach kiszki grubej, zawrotach głowy, stosowanie naturalnej wody gorzkiej **Franciszka-Józefa** sprawia zawsze przyjemną ulgę. Zalec. p. lekarzy.

* **DZISIEJSZY NUMER GAZETY** wydajemy w objętości 6 stron. Zarazem dołączamy bezpłatny dodatek „GOSPODARZ I OSADNIK”.

Województwa centralne

KRAWA BÓJKA NA WIECU

W sobotę 7 bm. w lokalu przy ul. Senatorskiej w Łodzi odbywał się wiec socjalistyczny. W czasie wieceu na salę wtargnęła bojówka endecka, która wszczęła awanturę, a następnie zabrała się do bójki. W pewnej chwili ktoś zgasił światło i walka trwała w ciemnościach. W wyniku tej bójki kilka osób ciężko raniono, a kilkanaście lżej. Zaalarmowana policja przywróciła porządek i przytrzymała kilku uczestników bójki. M. in. ciężko ranny został znany działacz socjalistyczny z Łodzi, Jan Haneman, b. wicedyrektor Kom. Kasy Oszczędności.

ZAWIADOWCA STACJI POD POCIAGIEM

Na stacji Kłomnice, radomszczańskiego zdarzył się tragiczny wypadek którego ofiarą padł zawiadowca stacji 33-letni Leopold Zatorski.

W godzinach wieczorowych od strony Częstochowy nadchodził pociąg osobowy w kierunku Piotrkowa, który nie zatrzymywał się na stacji.

Gdy pociąg był już o kilka kroków od stacji, Zatorski usiłował przejść przez tor i został zmiażdżony przez lokomotywę. Wydobyto już tylko zmasakrowane zwłoki.

Napad konnych bandytów na pociąg

Na pociąg towarowy podążający w stronę Katowic na odcinku kolejowym Miechów—Wolbrom (woj. kielecki) kilku zamaskowanych i uzbrojonych w karabiny bandytów dokonano napadu w iście amerykańskim stylu. W pewnej chwili do będącego w ruchu pociągu pojechało na koniach kilku ludzi pędząc równoległe z pociągiem. W pewnej chwili kilku z bandytów wprost z koni skoczyło na stopnie wagonu. Po rozbiciu ściany bandyci zaczęli wyrzucać na tor naładowane w wagonie przesyłki.

Gdy napad ten zauważyli kon-

Krwawa walka z bandytami

W czasie obławy policyjnej w miejscowości Koleje gm. Okalewo koło Rypina w woj. warszawskim, policjanci natknęli się na skraju wsi na dwóch od dawna poszukiwanych złodziei i bandytów Czesława Rucińskiego i Stanisława Lewandowskiego. Na wezwanie do zatrzymania, bandyci ukryli się za stodołą, poczem zaczęli strzelać z rewolwerów do policjantów. Policjanci odpowiedzieli strzałami z karabinów.

Cheąc uniknąć otoczenia bandy-

Małopolska.

DWIE OFIARY WYBUCHU BENZOLU

W fabryce azotowej w Mościcach koło Tarnowa w czasie przenoczenia szklanego balonu z benzolem, balon został rozbity, a skutkiem bliskości ognia nastąpił wybuch.

Dwaj pracownicy Państwowej Fabryki Związków Azotowych: Stanisław Daniel doznali ciężkich poparzeń, a przewiezieni do Szpitala Powszechnego w Tarnowie, zmarli.

SAMOBÓJSTWO NIESŁUSZNIE POSADZONEJ.

Dochodzenia w sprawie przyczyn samobójstwa funkcjonariuszki radja śp. Wandy Żółkiewskiej, która zastrzeliła się z rewolweru systemu „nagan” w pociągu — wykazały, że dziewczyna popełniła samobójstwo ponieważ niesłusznie posadzono ją o kradzież torebki z pieniędzmi. Ambitna dziewczyna nie mogła przeżyć hańby i targnęła się na życie.

od 35 lat wspaniale dziecka
a z każdym rokiem doskonalszy **Puder Bebe Siofmanca**

Śmiały napad bandycki

W sobotę, dnia 30 listopada, w godzinach wieczornych, pięciu uzbrojonych i zamaskowanych bandytów napadło na gospodarzy Czerwskich we wsi Zbieg, gm. Falborz. Bandyeci poustawiali domowników pod ścianą i pod groźbą rewolwerów żądali wydania pieniędzy i kosztowności. Po blisko godzinnej plondrowaniu zostali spłoszeni przez policję osięciską i,

Groźna epidemia w pow. jaworowskim

We wsi Młyny pow. jaworowskiego woj. lwowskiego w miejscach zamieszkania głośnej przed nieda-

W tym czasie stygmatyczki Wołoszynówny, wybuchła przed kilkunastu tygodniami epidemia czerwonki. Ponieważ do Młynów do stygmatyczki Wołoszynówny odbywały się masowe pielgrzymki i to z dalekich nawet stron, przeto choroba czerwonki rozwleczona została po całym powiecie.

W ciągu kilku tygodni epidemia objęła 25 wsi, przyczem zachorowało około 500 osób, z czego w 70 wypadkach wynik był śmiertelny. Władze administracyjne wzięły się energicznie do walki z groźną epidemią. Przy udziale lekarza powiatowego i innych pięciu lekarzy przeprowadzono masowe szczepienia ochronne ludności zagrożonych miejscowości.

Ogółem zaszczipiono 15.000 osób szczepionką przeciw czerwonce. Pozatem założono w Jaworowie szpital epidemiczny, do którego zwieziono chorych z okolicznych wsi.

Dzięki tym zarządzeniom epidemia wygasła tak, iż w ostatnim tygodniu nie zanotowano już nowych zachorowań.

Po długotrwałej strzelaninie Ruciński wyczerpawszy zapas nabojów poddał się. Lewandowskiego znaleziono za zwałonem drzewem nieprzytomnego z raną postrzałową twarzy i prawego przedramienia z naruszeniem kości. Rannego przewieziono do szpitala powiatowego. Rucińskiego przekazano do dyspozycji władz sądowno-słedczych.

ASPIRINA

staniała!

W każdej aptece można obecnie otrzymać wyrabianą w kraju Aspirinę.

Pudełko zawierające 20 tabletek kosztuje już tylko

zł. 2.25

pudełko zawierające 6 tabletek

zł. 0.90

Wielkie śniegi w Tatrach

W ubiegłym tygodniu spadły w Tatrach wielkie śniegi, które pokryły ziemię grubą warstwą. W Zakopanem zima ze śniegiem panuje od piątku 6 bm. Pokłady śnie-

żne przy Morskiem Oku, czy na Kasprowy dochodzą powyżej metra. Mróz zelżał a temperatura utrzymuje się na kilku stopniach poniżej zera.

Niemcy zamordowali polskiego osadnika

We wsi Ogorzeliń w pow. chojnickim w miejscowej oberży Weilandta dokonano ohydnej zbrodni na osobie osadnika polskiego 34-letniego Stanisława Gawlikowskiego. Oto w czasie gdy Gawlikowski w towarzystwie dwóch swoich towarzyszy przebywał we wspomnianej restauracji, weszła tam również grupa kilkunastu Niemców, uzbro-

jona w kije i pręty żelazne. W tym czasie Gawlikowski wraz ze swymi towarzyszami śpiewał polskie pieśni, poczem wstał i udał się w stronę bufetu, aby uregulować rachunek.

Nagle jeden z Niemców zadął mu dębowym kijem potężny cios z tyłu w głowę, powodując natychmiastową śmierć. Gdy napadnięty runął na ziemię, pozostali Niemcy rzucili się nań i zaczęli się zupać już na trupem.

Wezwana telefonicznie policja arestowała 12-tu Niemców, uczestników napadu na Gawlikowskiego, których oddawiono do więzienia w Chojnicach.

Na miejsce krwawej zbrodni przybyła sądowa komisja śledcza oraz komisja lekarska, która stwierdziła, że śmierć Gawlikowskiego nastąpiła zaraz po pierwszym uderzeniu pałką w głowę, gdyż nastąpiło od razu pęknięcie czaszki.

PROGRAM INWESTYCYJ W WOJ. LUBELSKIM.

Na posiedzeniu Funduszu Pracy woj. lwowskiego ustalono ramowy plan wielkich robót inwestycyjnych w r. 1936/37 kosztem 12 milionów zł. W programie tym przewidziano się odbudowę nawierzchni na drodze Lwów—Żółkiew oraz Lwów—Winniki, budowę sze regu innych rzek itd. W miastach roboty inwestycyjne prowadzone będą na terenie Lwowa, Drohobycza Borysławia, Przemyśla, Rzeszowia i Sanoku. We Lwowie przebudowane będą na wierzchnie ulic Żółkiewskiego, Kadeckiej, Żybkiewicza, Laskewskiego i Zielonej oraz kilku innych. Na prowincji większe sumy zużyte będą na kanalizację.

SMIERTELNA LIBACJA NA WESELU.

Wasył Kanus, zam. w Szkle pow. Jaworów sprawiał swej córce wesele i w czasie zabawy raczył duży zastęp swych gości jakąś nalewką, zaprawioną spirytusem denaturowanym. Obecni pili na umór, niektórzy nawet po kilkanaście kieliszków. Skutek tej libacji był ten, iż 40-letni gospodarz, Michał Swoboda niebawem zakończył życie, wypił bowiem coś 26 kieliszków owej nalewki. Andrzej Kozak zachorował ciężko i stracił wzrok, reszta gości rozechorowała się na dobre.

Katastrofa samochodowa pod Sochaczewem

Na 3-cim kilometrze od Sochaczewa samochód osobowy, prowadzony przez Antoniego Krukowskiego, zam. w Poznaniu, jadąc z Warszawy w kierunku Poznania, wpadł na wóz, na którym znajdowało się 3-ch braci: Jan, Józef i

Kazimierz Fijałkowsy. Wskutek zderzenia koń został zabity, Jan i Józef Fijałkowsy odnieśli liczne obrażenia. Wóz wywrócił się i przykrył Kazimierza Fijałkowskiego, który na szczęście z wypadku wyszedł bez szwanku.

Ile jest niedźwiedzi w Polsce?

Według danych polskiego Związku Stow. Łowieckich w dobrach państwowych w Karpatach Wsch. liczących ok. 150 tys. ha, przebywa 115 niedźwiedzi, w tej liczbie 15 tegorocznych niedźwiadek, w dobrach prywatnych w Karpatach Wschodnich; w Skolem 36.000 ha, barona Groedla 30 niedźwiedzi i Woldzisz 36.000 ha — 23 niedźwiedzie. W Perchińsku 30.000 ha 30 niedźwiedzi, w lasach firmy „Godula“ Majdan 8 niedźwiedzi. Razem zatem w dobrach prywatnych żyje 140 niedźwiedzi. Doliczwszy do tej liczby 115 sztuk w

dobrach państwowych otrzymanym pokażną liczbę 256 niedźwiedzi, żyjących obecnie w Karpatach Wschodnich od górnego Dniestru do granic Rumunji i Czechosłowacji. Przyjmując, że na Polesiu przedewszystkiem w lasach Agarkowa i Deniskowicz żyje obecnie około 15 niedźwiedzi, oraz w Tatrach polskich znajdują się cztery sztuki przechodnie, dla obszaru całej Polski otrzymujemy w obecnej chwili liczbę 275 niedźwiedzi.

*

Walka posterunkowego z kłusownikami

W obchodzie patrolowym po terenie gminy Zawidz pow. sierpeckiego posterunkowy policji Jan Polek z posterunku w Zawidzu zauważył w lesie kłusownika Henryka Jaworskiego. Posterunkowy już przed kilkoma miesiącami przylął Jaworskiego na kłusownictwie i odebrał mu dubeltówkę. Policjant podszedł do Jaworskiego, aby i teraz odebrać kłusownikowi dubeltówkę, trzymając w ręce rewolwer. Jaworski uderzył kolbą dubeltówki w rękę policjanta, rewolwer wypalił i kula ugodziła policjanta w pachwinę. Jaworski rzucił się do ucieczki, posterunkowy Polek, pomimo ciężkiej rany, wszczął za nim pościg. Jaworski strzelił dwukrotnie z dubeltówki do policjanta. Oba strzały chybiły. Policjantowi, broczącemu krwią, udało się aresztować kłusownika i odprowadzić na posterunek policji.

Rannego i osłabionego z upływu krwi posterunkowego przewieziono do szpitala w Sierpcu.

Radjoprogram z Warszawy

Czwartek, 12. XII — 12,03 Dziennik południowy; 12,15 Poranek muzyczny dla młodzieży; 13,00 Zespół gitar hawajskich; 15,30, 16,15 Muzyka; 16,45 Cała Polska śpiewa; 17,00 Jak wieś żywi miasto — reportaż; 17,15 Koncert; 17,50 Książka i wiedza; 18,00 Muzyka francuska; 18,45 Muzyka; 19,00 Pogadanka; 19,50 Pogadanka aktualna; 20,45 Dziennik wieczorny; 20,55 Obrona przeciwlotniczo-gazowa — pogadanka; 21,00 Słuchowisko „Houtonsville wzywa pomocy“; 21,30 Nasze pieśni; 21,55 Koncert symfoniczny; 22,45 Muzyka tan.

Piątek, 13. XII — 12,03 Dziennik południowy; 12,15 Audycja dla szkół; 12,40 Muzyka salonowa; 13,25 Chwilka gospodarstwa domowego; 13,30 Z rynku pracy; 15,30 Melodje filmowe i rewjowe; 16,00 Pogadanka dla chorych; 16,15 Muzyka; 16,45 Chwilka pytań — audycja dla dzieci; 17,00 Reportaż z Warszawskiego Obserwatorium Astro nomicznego; 17,15 Minuta poezji; 17,20 Koncert kameralny; 18,00 Muzyka; 18,30 Pogadanka aktualna; 18,45 Koncert solistów; 19,00 Skrzynka rolnicza; 19,50 Biuro Studjów rozmawia ze słuchaczami P. R.; 20,00 Obrońca dobrej sprawy — monolog; 20,10 Koncert; 20,15 Koncert symfoniczny; 22,30 Muzyka taneczna.

15-letni „Robinson“

Policja gdyńska przytrzymała jakiegoś chłopca, który błąkał się od kilku dni po porcie, prawdopodobnie w celu ukrycia się na jakimś statku i odbycia podróży zagranicę.

Aresztowany młodzieniec nazywa się Paweł Plewnia, liczy on 15 lat i pochodzi z Szopienic, gdzie mieszkają jego rodzice. Żadny przygód, uciekł on z domu rodzicielskiego i obrał wydeptany szlak do Gdyni.

W czasie rewizji przy niefortunnym podróżniku znaleziono rewolwer, który zabrał z sobą z domu. Ponieważ zachowanie się młodego uciekiniera wydało się podejrzanem policji przeto osadzono go w areszcie aż do wyjaśnienia celu jego przybycia do Gdyni.

Fajką zabił swą żonę

W Wólce Rosnowskiej koło Jaworowa w woj. lwowskim, popełniono niesamowitą zbrodnię. 35-letni gospodarz, Michał Gach, w czasie awantury małżeńskiej, obezwładniony przez ścisnięcie jej gardła i zgniecenie piersi kolanem, bił ją tak długo grubszym końcem fajki w skroń, aż nie-szczęśliwa wyzionęła ducha.

Odpowiedzi Redakcji

— Panu Tomaszowi Szwej z Wulki Niedźwieckiej: Wymieniony numer do larówki nie wygrał we wrześniu. Tabele wygranych dolarówek i Loterii Państwowej zamieszczamy stałe w naszej „Gazecie Grudziądzkiej“ i dlatego radzimy ją abonować i czytać.

— Panu Fr. Łakomemu, Kaliszko-wice: Spadki i działy zwaloryzowane zostały na 60% pełnej wartości waloryzacyjnej. Za 1300,— mk. polskich z maja 1919 r. należy się 312,— zł, a za 700 tysięcy marek polskich z sierpnia 1922 r. należy się 1.050,— złotych. Procent taki, jaki został zapisany.

Kupujcie

barwne, imienne cegiełk
jednozłotowe
„Funduszu Chłopskiego“

ATA

czyści i szoruje wszystko!

A 185 b

buksusowy komplet

ozdób choinkowych najtaniej kupisz tylko bezpośrednio z naszej fabryki. Komplet zawiera przeszło 100 sztuk przepięknych, tęczyowych ozdób szklanych, girlandy złote i srebrne, gwiazdki, rusalki, 22 złociste anioły ze św. Mikołajem w płaszczu z gronostajów, włosy anielskie, nici złote i srebrne, zimne ognie, świeczki, lichterzyki, śnieg, wielki reflektor o czarodziejskim blasku na wierzchołku choinki i wiele innych pięknych ozdób. Cena kompletu: Gat. „Prima“ zł. 645. Gat. „Luxus“ zł. 795. Gat. Najwyższy — wykwiłty zł. 985. Do każdego kompletu dodajemy bezpłatnie książkę: ZBIOR KOŁO-SEND dla uprzyjemnienia wieczoru wigilijnego. Wysyłamy pocztą w skrzynce w bezpiecznym opakowaniu. Adres:

Fabr. „PERFECTWATCH“
Warszawa, pl. Napoleona, skr. 458 G.

PRAKTYCZNE PRZEPISY

SMAZENIA KONFITUR
SPORZĄDZANIA KOMPOTÓW I SOKÓW przez

ROŻĘ MAKAREWICZOWĄ
CENA Z PRZESYŁKĄ ZŁ. 2,25.

Przesyłkę skuteczniamy za poprzednim nadesłaniem należności. Pieniądze wpłacić można w każdym Urzędzie Pocztowym za pomocą przekazu rozrachunkowego

Zamówienia przysyłać należy:
Zakł. Graficzne i Wydawnicze
WIKTORA KULERSKIEGO
w Grudziądzu - Pomorze.

Koń

kary (ogier) 165 wysoki b. silny specjalnie do roli, korzystnie do sprzedania. Majorowicz, Tuszewo — Grudziądz przy Zakładach Graficznych.

Gospodarstwo na piaskach

Oprac. Stanisław Sienicki
60 stron druku.

Cena wraz z przesyłką Zł. 2,30.

Przesyłkę skuteczniamy za poprzednim nadesłaniem należności. Pieniądze wpłacić można w każdym Urzędzie Pocztowym na konto nasze w P. K. O. Poznań, nr. 200 420

Zamówienia przysyłać należy:

Zakł. Graficzne i Wydawnicze
WIKTORA KULERSKIEGO
w Grudziądzu.

Agencji

do sprzedaży kos wiedeńskich po wsiach poszukiwani. Zgł. z życiorysem adresować: Warszawa, skrytka nr. 766

SUKNIE

ślubne, balowe, wieczorowe, wizytowe — poleca po cenach przystępnych pierwsza warszawska chrześcijańska hurtownia sukien „Karolina“, Warszawa, Elekoralna 47.

Gry i zabawy towarzyskie

W co się bawić będziemy. Gry i zabawy na wolnym powietrzu i w pokoju. Franciszek Barański część I i II . . . . . po 2,00
Najnowszy flirt polski wesoła zabawa towarzyska na papierze kolorowym . . . . . cena 0,30
Najnowszy flirt polski wesoła zabawa towarzyska na kartonie kolorowym . . . . . cena 0,60
Flirt polski „AMOR“, wesoła zabawa towarzyska dla wszystkich na białym kartonie cena 0,60
Kodeks towarzyski, jak się powinien zachowywać człowiek wytworny w domu i po za domem
Podręcznik dobrych obyczajów towarzyskich według ostatnich wymagań wychowania i życia . . . . . cena 1,00

Książki wysyłamy tylko za poprzednim nadesłaniem należności. Pieniądze wpłacić można w każdym Urzędzie Pocztowym bez jakichkolwiek kosztów za pomocą przekazu rozrachunkowego. Do należności za książki doliczyć i przelać prosimy 15 gr. na porto

Zakłady Graficzne i Wydawnicze
Wiktora Kulerskiego
Grudziądz

Ogłaszajcie w „Gazecie Grudziądzkiej“